

По аналогичен начин се изразява аналитично и графично средната производителност на труда V_1 за отчетния период. Необходимите данни за нея са представени в следващите колони на табл. 1. Тя също се представя с правоъгълник, основата на който е равна на отсечката AS на фиг. 1, защото по условие сумата на всички относителни дялове на заетите както за базисния, така и за отчетния период трябва да бъде равна на 1, или 100%. Тъй като височината $V_1 = 3.5$ хил. лв. на този правоъгълник е по-голяма от $V_0 = 2.5$ хил. лв., увеличението $\Delta V = V_1 - V_0 = 1000$ лв. ще представлява графично прирастна площ с основа отсечката AS и височина 1000 лв., която е над отсечката AE. Задачата на факторния анализ е да се разложи увеличението $\Delta V = V_1 - V_0$ на отбелзаните вече три ефекта ΔV_v , ΔV_f и ΔV_{vf} . Прирастната площ за същото увеличение графично се представя чрез сумата на отделните площи, изразяващи тези ефекти. Графичния метод в анализа на промените на средни равнища съм предложил, за да се илюстрират само реалните ефекти, които се получават с аналитичния метод (Христов, 1978). За разлика от този метод с всички други известни методи освен реални се получават и формални условни ефекти, които не съществуват реално.

Разглежданият факторен анализ се основава на разликата между компонентите за отчетния и базисния период на всеки отрасъл ($V_{i1}f_{i1} - V_{i0}f_{i0}$). Тази разлика представлява участиято, или приноса на i -тия отрасъл в общата разлика между двете средни $\Delta V = V_1 - V_0$. Тя се дължи на разликата между коефициентите $\Delta V_i = V_{i1} - V_{i0}$ и на разликата между техните относителни дялове $\Delta f_i = f_{i1} - f_{i0}$. Или, факторните промени при анализа на средните равнища са промяната ΔV_i на груповия, в случая отраслов коефициент, и промяната Δf_i на неговия относителен дял. Чрез тези факторни промени компонентната разлика за всеки отрасъл ($V_{i1}f_{i1} - V_{i0}f_{i0}$) може да се разложи на три независими ефекта:

- коефициентен $\Delta V_i f_{ij}$, където f_{ij} може да бъде от базисната или отчетната година;
- структурен $\Delta f_i V_{ij}$, където V_{ij} може да бъде също от базисната или отчетната година, и
  - евентуален съвместен ефект $\Delta V_i \Delta f_i$, ако и двете факторни промени ΔV_i и Δf_i са еднопосочни с едновременно увеличение $\Delta V_i > 0$ и $\Delta f_i > 0$, или намаление $\Delta V_i < 0$ и $\Delta f_i < 0$.

За разлика от структурния ефект, който зависи само от структурната промяна Δf_i , коефициентният ефект е наречен неструктурен (Христов, 1978). Проблемът, който възниква при измерването на отделните ефекти